

RECHT *in de praktijk*

Conservatoir beslag

Een vonnis of beschikking van de rechter alhier, waartegen geen rechtsmiddel meer openstaat, of waarvan de onmiddellijke tenuitvoerlegging is toegestaan, kan in beginsel hier te lande ten uitvoer worden gelegd. Een persoon (executant) die een dergelijk vonnis of een dergelijke beschikking (executoriale titel) wenst ten uitvoer te leggen (ofwel te executeren), kan zulks doen door - onder meer - het (doen) leggen van beslag op alle voor beslag vatbare goederen waartoe hij bevoegd is om zijn vordering te verhalen. Na een dergelijk beslag, ook wel executoriaal beslag genoemd, worden de beslagen goederen in beginsel – kort gezegd – (in het openbaar) verkocht om uit de opbrengst daarvan de vordering van de executant geheel of gedeeltelijk te voldoen.

Het middel van beslag kan ingevolge de wet echter ook worden aangewend ter bewaring van een recht, dus nog voordat er een vonnis of beschikking door de rechter is gewezen. Een dergelijk beslag wordt ook wel het conservatoir beslag genoemd. Voor het leggen van conservatoir beslag is verlot c.q. toestemming vereist van de rechter in eerste aanleg. Het verlot wordt verzocht bij verzoekschrift waarin de aard van het te leggen beslag en van het door de verzoeker ingeroepen recht worden vermeld. Voor zover het recht van de verzoeker een geldvordering is, dan dient ook het bedrag van de geldvordering te worden genoemd, en voor zover die nog niet vaststaat, het maximum bedrag daarvan. De wet bepaalt dat de rechter na summier onderzoek een beslissing geeft op het verzoek. Dit betekent in de praktijk, dat de rechter op het verzoek om conservatoir beslag te doen leggen, in beginsel een beslissing neemt zonder de (rechts)persoon tegen wie het verzoek zich richt te horen. Indien een (rechts)persoon echter het vermoeden heeft dat er een verzoek tot het leggen van conservatoir beslag tegen hem zal worden gericht, kan hij de rechter verzoeken gehoord te worden alvorens de rechter op het verzoek een beslissing neemt. Als het verlot eenmaal wordt verleend door de rechter, kan men daartegen niet in beroep.

Ten einde de belangen van de (rechts)persoon tegen wie het verlot tot het leggen van conservatoir beslag zich richt, enigszins te waarborgen, bepaalt de wet dat het verlot slechts wordt verleend onder voorwaarde dat de partij die om de beslaglegging verzoekt, binnen een door de rechter te stellen termijn van ten minste 8 dagen na het verlot, een eis in de hoofdzaak instelt. Op het moment dat de beslaglegger in de hoofdzaak een executoriale titel heeft verkregen en deze voor tenuitvoerlegging vatbaar is geworden, gaat het conservatoir beslag in beginsel rechtens over in een executoriaal beslag, mits de verkregen titel aan de beslagene, en indien het beslag onder een derde is gelegd, ook aan de derde is betekend.

De rechter die het verlot tot het leggen van beslag heeft gegeven, kan, rechtdoende in kort geding, het beslag op vordering van elke belanghebbende opheffen. De opheffing wordt ingevolge de wet door de rechter (zonder meer) uitgesproken, indien (i) een norm, die op straffe van nietigheid is voorgeschreven, niet wordt nageleefd, (ii) summierlijk van de ondeugdelijkheid van het door de beslaglegger ingeroepen recht of van het onnodige van het beslag blijkt, of (iii) zo het beslag is gelegd voor een geldvordering, indien voor deze vordering voldoende zekerheid wordt gesteld.

Indien (achteraf) mocht blijken dat de beslaglegger ten onrechte (conservatoir) beslag heeft doen leggen ten laste van de beslagene, dan kan de beslaglegger zijdens de beslagene

aangesproken worden voor de eventuele schade die laatstgenoemde heeft geleden ten gevolge van het nietig, onnodig en/of onrechtmatig beslag. Enige zorgvuldigheid is dan ook geboden indien men van dit middel gebruik wenst te maken.

Lisanne Asjes en Quincy Carrega zijn als advocaat verbonden aan het advocatenkantoor Asjes | Carrega, Tel: 462 3089.